

Szegedi nyitány Kiszomboron

Szeptember első keddjén hagyományosan kukoricabemutatót tart a szegedi Gabonakutató Nonprofit Kft. Ez ebben az évben szeptember elsejére esett, ami önmagában semmiképpen nem volt meglepetés. Az viszont a szó igazi és átvitt értelemben is fejfájást okozott, hogy ezen a napon az idei ötödik hőségriasztás volt érvényben hazánkban. Főleg ennek tudatában kétségekkel indulunk a tanácskozássra és bemutatóra. Vajon mekkora kárt tett az aszály 2015-ben az ország keleti-délkeleti részében? Ugyanis elsősorban bemutatóra mentünk Kiszomborra, de így óhatatlanul láttuk azt is, hogy mi van az országnak ezen a részén. Ez a kép leginkább vigasztalan volt: leszáradt a kukorica és a napraforgó. A Békéscsanádi-lőszhát területén viszont még mindig zöldek voltak a kukoricák, néhol még a napraforgó is.

Kiszomboron, a Dénes-majorban tartották az idei szegedi kukorica-, cirok- és szójabemutatót, de most kizárólag a kukoricával foglalkozunk, a cirokra és a szójára később térünk vissza. A tanácskozáson Szilágyi László, a házigazda ügyvezető igazgató a 385 regisztrált vendég mellett Gyuricza Csabát, az MVH elnökét, Szépe Ferencet, az FM főosztályvezetőjét és Lukács Józsefet, a NÉBIH elnökhelyettesét is köszönhetete. A szakmai összejövetel – a

hagyományt követve – az innováció jegyében fogant. Most oda vitték a kukoricás tanácskozást, ahol annak idején az akkor még létező napraforgóbemutatókat szervezték, ügyelve arra, hogy ne csak a belbecs (az elmondottak és a látottak) legyen emlékezetes, hanem hogy a kulcsin (a marketing színvonala) felzárkózzon az előbbiekhöz.

A termés másik felét a tudás adja. Ez a megfogalmazás jelzi a szakmai ismeret, a hozzáértés

elvitathatatlan fölényét. Az intézmény kukoricaneveléséről Lehoczki-Krsjak Szabolcs főosztályvezető tartott ismertetőt.

A GK kukoricafajtáinak skálája széles. Arra törekszenek, hogy lehetőség szerint minél jobban széthúzzák a tenyészidőszakot. Ennek megfelelően a FAO-100-asoktól a FAO-500-asokig terjed a szortimentjük. Az alapértékeken túl – hozam, vízleadás stb. – az újabb nemesítéseknel arra törekszenek, hogy az előállított hibridek a

si hőségbe. Az egyes fajtákról megtudtuk, hogy a TK175-ös jelenleg Magyarország legkorábbi, azaz legrövidebb tenyészidejű hibridje. A GKT 211-es és a GKT 3213-as két fővetésre is alkalmas FAO-100-as hibrid, úgyhogy korán betakaríthatók. Figyelemreméltó, hogy a GKT 3213 hibrid a FAO-100-asok csoportjában a standardhoz képest 125 százalékos termésmennyiséget produkált. Ez a kukorica nemcsak fővetésre, hanem másodvetésre is kitűnően alkalmas, így feloldani látszik

A GKT 288 FAO-200-as tenyészideje a 300-asokra jellemző hozammal párosul

GKT 211: extra korai kukorica hibrid, megkésített vagy másodvetésre egyaránt alkalmas

Az új GKT 3213 hibrid kukorica a fajtakísérletben 27 százalékos többletet mutatott

stresszhatásoknak minél jobban ellenálljanak.

A vetésidő, a minél korábbi kelés és a lehető legkorábbi, a júliusi aszályt elkerülő virágzás elérése szintén a céljaik közé tartozik. Ezt a törekvést a 2015-ös tapasztalatok igazolták, mert a szegediek FAO-100-as és FAO-200-as hibridjei már június utolsó hetében elkezdtek virágzni, de a 300 és 400-as FAO-számú hibridek már beleszaladtak a júli-

azt az ellentmondást, hogy a rövid tenyészidőhöz kisebb termőképesség szokott tartozni.

A FAO-200-asok csoportjába tartozik a GKT 270, amely korai virágzásával szintén elkerüli a nyári forróságot, a GKT 288 és a Sarolta pedig korai betakaríthatóságával és jó termőképességével veteti észre magát. Ezek a hibridek június közepén és július elején még alkalmasak a másodvetésre. Ha nem szemesnek termesztik őket, akkor silókukoricaként hektáronként 20 tonna szárazanyagot adnak, 42 százalékos csóarány mellett.

A FAO-300-as hibridek Szegeden is népszerűek. A GKT 376 tavaly Dombegyházán üze-

A SZERZŐ FELVÉTELEI

A GKT 376 egy FAO-300-as hibrid. Igazi intenzív kukorica, hatalmas termésre képes

A 400-as FAO-számú GKT 413 hibrid jó alkalmazkodóképességének köszönheti közkedveltségét

mi körülmények között hektáronként 17,8 tonnát adott. A GKT 372 is nagy termésre képes, de szereti a csapadékos időjárást. A GKT 384-et most vezették be a köztermesztésbe, míg a Csanád és a Szegedi 386-os már régóta szerepelnek a kínálatukban.

A FAO-400-as és 500-as, tehát a közép- és kései érésű kukoricák sorába tartozik Szegeden a Kenéz, a herbicid-toleráns Kenéz Duo, a GKT 413 és a GKT 414. Silónak való kukoricából hármat ajánlanak termesztésre: a Szegedi 475-öt, a GKT 414-et és a Szegedi 521-et.

A nagyszámú érdeklődőnek jó híreket hozott Gyuricza Csaba, aki a teljesen új 2015-ös agrár- és vidékfejlesztési programokból emelt ki néhányat. Idén a legnagyobb kihívást a zöldítés, az új jogcímek és az új feltételrendszer jelentette. Az átállás a hivatalnál sikeresen megtörtént, de megőrzi azt a jó szokásukat, hogy október 15. táján ebben az évben is előleget fizetnek. A vidékfejlesztési program 2020-ig 1300 milliárd forint kifizetésével számol, amit hat évre és az ország valamennyi gazdálkodójára kell elosztani. Az új programban 82-féle különböző pályázati felhívást tesz közzé az MVH. A pályázattól a kifizetésig leegyszerűsödik a pályázati elbírálási rend.

A célok között deklarálták, hogy 80 százalékban a kkv-knak

nyújtanak lehetőségeket. Mivel nem hangzott el, most is hozzátesszük, hogy ennek két objektív feltétele létezik: a cégnél a foglalkoztatottak száma nem lehet több 250-nél és az árbevétel nem haladhatja meg az évi 12 milliárd forintot. Vajon ezzel mindenki tisztában van?

Az 1300 milliárd forint 20 százalékát kell az AKG-ra fordítani, ez 260 milliárd forint. Ebben szerepel 55 milliárd forint az agrár-környezetgazdálkodásnak, amit az MVH szeptember 15-én hirdet meg, a beadási határideje november 1-je lesz, és jövő év elejétől öt éven keresztül lehet igénybe venni. Ismételten meghirdetik, vagyis folytatják az ATK programot, a lehető legrövidebb időn belül intézkednek ennek érde-

kében. Arról pedig már döntöttek, hogy 2017-ig minden operatív programot kiírnak.

A kiemelt célok között szerepel 70 milliárd forint támogatás a kertészetnek, részben beruházásra, munka- és erőgépvásárlásra, valamint ültetvények telepítésére, 50 százalékos intenzitással. A közép-magyarországi régióban a támogatás mértéke 40 százalékos lesz, bár a fiatal gazdák az 50 százalék felett plusz 10 százalékpontos támogatási többletre számíthatnak.

Az állattenyésztésre 75 milliárd jut, és egy-egy pályázó maximum 500 millió forintot nyerhet el, de ha konzorciumként fognak össze, akkor ennek a két-háromszorosát is megkaphatják. Kisméretű tárolókra csaknem 20 milliárd forint kap-

ható, öntözésfejlesztésre 54 milliárd forintot sikerült – szó szerint – kiharcolnunk. Nem érdemes azon vitatkozni, hogy ez sok vagy kevés, és megfelelő hozzáállással ebből akár 50-60 ezer hektár öntözésfejlesztését is végrehajthatjuk. Élelmiszeripari beruházások támogatására mikro- és kisvállalkozások pályázhatnak, a középvállalatok inkább a GINOP-ból várhatnak pénzt. A fiatal gazdálkodók támogatásánál 41 év a korhatár, bár a túljelentkezés már júniusban nyolc-kilencszeres volt. Erre a célra összesen 38-40 milliárd forintot szánnak, fiatal gazdánként 12 millió forintot. A vidékfejlesztésből jut az önkormányzatoknak utak építésére, falukép javítására és a LEADER-programok folytatására.

Teljesen és lényegileg új dolog volt a hibrid kukorica fajtásor bemutatása, amit termelőbarát módon szerveztek meg, nem a nemesítők és kutatók sajátos szempontjaihoz alkalmazkodtak. Ebben a munkában két rátermett területi képviselő, Bácsai János és Matusek Norbert működött közre, illetve a felkészítésükben részt vett még Kálmán László. Bármilyen furcsa, 2015. szeptember 1-jén Kiszomborban a kukoricakísérletek döntően még zöldek voltak, elárulva, hogy az ország délkeleti részén hőség volt, de az aszály elviselhetőbbnek bizonyult.

AVAR LÁSZLÓ

A Kenéz Duo egy herbicidtoleráns hibrid